

Începând din cele mai vechi timpuri românii și-au dus războaiele de apărare pe câmpiile și dealurile cultivate, prin trecătorile munților, pe plaiurile muncite sau prin mlaștinile necunoscute de invadatorii mereu mult prea numeroși. Începând cu anonimii pedestrași și călăreții din oștile voievozilor și continuând cu trupele moderne, armata de uscat sau forțele terestre au constituit în mod tradițional principala formă de apărare a României. Forțele terestre, denumire adoptată destul de recent pentru cea mai importantă și mai numeroasă componentă a Armatei României, cuprind armele și specialitățile ce le-au compus dintotdeauna și le compun și în prezent: infanteria, vânătorii de munte, tancurile, artileria (terestră și antiaeriană), geniul, trupele chimice (apărarea NBC - Nucleară, Bacteriologică, Chimică) și altele.

Bazele moderne ale constituirii și consacării Forțelor Terestre pot fi plasate în perioada din cea de-a doua jumătate a secolului al XIX-lea, ca urmare a procesului revoluționar de la 1848, a făuririi statului român modern prin Unirea de la 1859 și a înfăptuirii politicii militare a lui Al. I. Cuza.

Principalele arme și specialități componente existau încă din perioada 1859-1860. Infanteria, arma de bază a sistemului militar românesc, era organizată în șapte regimente, constituite fiecare din două batalioane a câte patru companii. În 1860 a fost creat primul batalion de tiraliori, denumit apoi Batalionul 1 Vânători, marcând astfel apariția trupelor de vânători de munte.

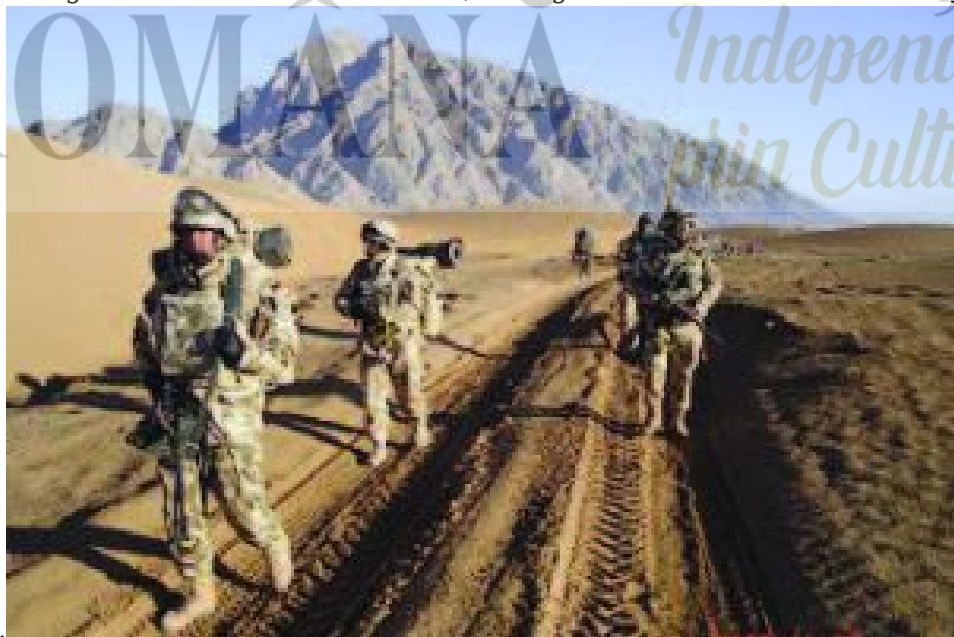

Cavaleria, singura armă cu mare mobilitate în câmpul tactic, era destinată să îndeplinească misiuni de cercetare și siguranță, să execute manevre de întoarcere și învăluire, precum și urmărirea inamicului. Cavaleria era constituită din două regimente, organizate fiecare în câte patru escadroane de lancieri. Artileria, deși era o armă în plin proces de afirmare în armatele altor state,

la noi se rezuma la doar șase baterii (patru în Moldova și două în Muntenia), care au fost reorganizate în câte un divizion pentru fi ecare provincie, iar acestea, ulterior, au format împreună primul regiment de artilerie.

Politica militară a lui Al. I. Cuza s-a materializat atât în legile organizării armatei române, cât și în măsuri importante care au dus la înființarea Statului Major General, a primelor comandamente militare (din Moldova, Muntenia și Oltenia), care au început să funcționeze încă din anul 1860 și să-și desfășoare activitatea după un regulament propriu (1863), precum și prin apariția primelor comitete consultative și inspectorate de armă. Inspectoratul infanteriei a luat ființă abia în anul 1912 (cu mult timp după cele ale cavaleriei, artileriei și genului, instituite în anii 1873, 1875 și respectiv 1887), probabil datorită faptului că problemele specifice erau rezolvate prin comandanții regimentelor și diviziilor, iar la nivelul ministerului de către comitetul consultativ al armii. În urma adoptării Constituției din 1866, a fost adoptat un pachet de legi care a creat cadrul adecvat dezvoltării sistemului militar.

Atunci, pentru prima dată în istoria militară a României, s-au definit structurile organizatorice: corp de armată, divizie, brigadă, care se constituiau numai la manevre sau în caz de război. La pace, funcționau entitățile organizatorice cunoscute: regiment, batalion (divizion, escadron), companie (baterie), pluton, secție. Saltul semnificativ în conturarea și afirmarea Forțelor Terestre s-a produs într-o perioadă scurtă de timp, până către sfârșitul secolului al XIX-lea. Armata activă cuprindea trupele permanente (infanterie, artilerie, cavalerie, geniu și flotă) și trupele teritoriale (dorobanți, călărași și pompieri). În anul 1900, întreaga armată română era organizată în: patru comandamente de corp de armată, nouă comandamente de divizie, nouă batalioane de vânători (câte unul în fiecare divizie), 34 de regimente de infanterie (fiecare avea câte trei batalioane), 11 regimente de artilerie de câmp (fiecare compus din șase baterii cal. 75 mm și șase baterii obuziere cal. 120 mm), o baterie de artilerie de munte, două regimente de artilerie de cetate, un regiment de artilerie de asediu și

două regimente de geniu.

În momentul intrării țării în Primul Război Mondial în structura sistemului militar românesc, în urma decretării mobilizării, a apărut eșalonul armată. La 15 august 1916, Marele Cartier General avea în subordine patru comandamente de armată (Armatele 1, 2, 3 și de Nord), șase de corp de armată (Corpurile de Armată 1, 2, 3, 5, 6 și 7), 23 de divizii de infanterie și două de cavalerie, cinci brigăzi de călărași, două de artilerie grea (a câte două regimente fiecare) și una de grăniceri, un regiment și un divizion de artilerie de munte, artileria capetelor de pod fortificate din Dobrogea, artileria de poziție, un regiment de cai ferate, un regiment de pontonieri și un batalion specialități, cu o companie aerostație. După Primul Război Mondial au fost introduse noi schimbări în cadrul

organigramei armatei de uscat când, în compunerea de luptă a regimentului și a diviziei de infanterie, au intrat și alte arme, în special tancurile (în 1919), artileria, pionierii, transmisiunile, formațiunile de logistică și medicale. În anul 1932, prin Legea din 28 aprilie cu privire la stabilirea efectivelor armatei, structura Armatei Române era următoarea: șapte corpuri de armată cu 21 divizii de infanterie, un corp de vânători de munte, 72 regimente de infanterie, un regiment care de luptă, un batalion gardă palat, două batalioane de grăniceri, patru batalioane de infanterie ușoară, 22 companii de mitraliere divizionare.

Toate aceste mari unități și unități de luptă și sprijin aveau în 1940, în cadrul Ministerului Apărării Naționale, următoarele structuri centrale de conducere: Subsecretariatul de Stat al Armatei de Uscat, Subsecretariatul de Stat al Marinei, Subsecretariatul de Stat al Aerului, Subsecretariatul de Stat al Înzestrării și Administrației Armatei. Astfel, se poate spune că Subsecretariatul de Stat al Armatei de Uscat funcționa ca un comandament de categorie de forță armată modernă. Structura acestuia nu se va schimba până în 1947. În momentul intrării în cel de-al Doilea Război Mondial, România avea un organism militar structurat și înzestrat corespunzător vremii, cu un potențial uman de 1.170.000 militari, reprezentând 8,5% din populația țării. Conducerea militară centralizată era asigurată de Ministerul de Război, Marele Stat Major și Consiliul Superior al Oștirii.

Fiecare categorie de forțe ale armatei avea comandamente, așa cum aveau și armele componente. Complexitatea acestui război a pus în evidență și celelalte categorii: forțele aeriene și cele navale, însă principalul efort de război a fost susținut de Forțele Terestre. Se poate spune că în timpul celui de-al Doilea Război Mondial s-a ivit un prim moment istoric în care noțiunea de Forțe Terestre a corespuns unei sfere de cuprindere unitare a tuturor armelor din compunerea lor, atât ca unități și mari unități, cât și sub aspectul conducerii acțiunilor lor. Reorganizarea Armatei Române din anul 1947, au vizat și Subsecretariatul de Stat al Armatei de Uscat, atribuțiile acestuia fiind preluate de cele patru regiuni militare înființate cu acest prilej de comandamentele de armată și de direcțiile subordonate nemijlocit Marelui Stat Major (Comandamentul Infanteriei, Comandamentul Cavaleriei, Comandamentul Geniului, Direcția Înzestrării Auto și Blindate). Nevoia unui organ care să-și asume conducerea centralizată a Forțelor Terestre a determinat înființarea în 1949 a Direcției Pregătirii de Luptă a Armatei de Uscat.

Analizând activitatea Direcției Pregătire de Luptă a Armatei de Uscat, s-a desprins concluzia că numai o parte a Forțelor Terestre era controlată de acest organism, multe compartimente intrând în competența altor structuri. Această stare a condus la înființarea în 1950 a Comandamentului Trupelor de Tancuri și Mecanizate, care era direcțional pentru toate unitățile de tancuri, autotunuri și mecanizate și subordonat nemijlocit Ministerului Forțelor Armatei. Celelalte arme de uscat aveau comandamente proprii. În septembrie 1956, Comandamentul Trupelor de Tancuri și Mecanizate își încetează activitatea, luând ființă Direcția Tancuri și Auto, care, din 1960, se va numi Comandamentul Trupelor de Tancuri și Auto. Conducerea bicefală a celei mai mari părți a armatei de uscat a fost eliminată în anul 1969, când din cele două organe centrale s-a structurat Comandamentul Infanteriei și Tancurilor. Ca urmare a schimbărilor survenite în România după decembrie 1989, în contextul procesului de democratizare a societății românești s-a trecut și la reorganizarea sistemului militar.

Astfel, în 1990, se înființează Comandamentul Trupelor de Uscat, în compunerea căruia au intrat: Direcția Tehnică de Tancuri și Auto, Inspectoratul General al Infanteriei și Vânătorilor de Munte, Inspectoratul General al Blindatelor, Inspectoratul General al Artileriei, Inspectoratul General al Geniului, Inspectoratul General al Protecției Antichimice, Inspectoratul General al Apărării Antiaeriene a Trupelor de Uscat. Procesul a continuat și necesitățile operaționale au determinat ca, în 1993, Comandamentul Trupelor de Uscat să se transforme în Statul Major al Trupelor de Uscat, având în subordine armate de arme întrunite, instituțiile de învățământ și formațiunile de diferite arme subordonate direct. Începând cu anul intrării în noul mileniu, Statul Major al Trupelor de Uscat

își modifi că denumirea în Statul Major al Forțelor Terestre.

În prezent, Forțele Terestre constituie o componentă importantă a securității României prin relevanța misiunilor acestora pentru nevoile de securitate ale țării, care sunt nemijlocit legate de capacitatea lor intrinsecă de a acționa în toată gama operațiunilor militare. Menținerea capacității de luptă a acestei forțe, în prezent și în viitor, simultan cu transformarea sa într-o forță militară pentru secolul XXI, cere un efort cumulativ pe termen lung, timp și, mai ales, resurse. În acest context, Forțele Terestre vor continua să fi e puse în fața difi cilei decizii de a menține permanent echilibrul constant între cerințe și resurse. Un obiectiv fundamental al Statului Major al Forțelor Terestre este derularea programelor de achiziții pentru înzestrarea cu echipamente performante, compatibile și interoperabile cu cele din dotarea armatelor statelor membre NATO și UE. Fundamentarea, inițierea și derularea programelor de înzestrare necesare pentru consolidarea capacității naționale de apărare se poate realiza numai prin asigurarea echipamentelor necesare pentru dezvoltarea capabilităților de luptă și sprijin de luptă necesare pentru a combate întreaga gamă de amenințări identifi cate.

În prezent militarii din cadrul Forțelor Terestre au participat la numeroase exerciții comune internaționale sau bilaterale cu scopul de a dezvolta și menține capacitatea de apărare robustă și rezilientă, credibilă, interoperabilă, fl exhibilă și efi cientă. Scopul primordial al acestor antrenamente vizează atât îndeplinirea angajamentelor asumate ca urmare a calității de stat membru NATO și UE, cât și descurajarea unei posibile agresiuni împotriva României. Desfășurarea de exerciții și aplicații urmăresc crearea unui răspuns adecvat la provocările actuale și viitoare ale mediului de securitate, inclusiv în spectrul neconvențional sau hibrid, care reprezintă condiția esențială pentru îndeplinirea celorlalte obiective ale politicii de apărare la nivel național.

Prin alocarea resurselor necesare și punerea în aplicare a noilor concepții de restructurare, Forțele Terestre ale Armatei României vor deveni, mai mult ca oricând în istorie, un organism militar modern, cu o capacitate operațională similară forțelor terestre din armatele țărilor europene avansate din punct de vedere militar, fl exhibile, suple și dinamice, apte să dea o ripostă efi cace oricărei agresiuni armate la adresa securității României și de a-și îndeplini cu profesionalism misiunile ce le revin din obligațiile militare internaționale asumate de către țara noastră.

Col. (r) Antonio Marinescu